

ΘΕΟΓΕΛΑΣΤΟΣ

[Σύγχρονος Πατραϊκή εικόν]

 ἤρωσ μου, κυρίως εἰπεῖν, δὲν ἔχει τὴν τιμὴν νὰ ἦνε ἐκ τῶν ὀρθῶς ἐννοουμένων τοιούτων, ἔχει ὁμως καὶ αὐτός, ὡς τόσοι ἄλλοι τὴν μονομανίαν του, χάριν τῆς ὁποίας, φίλιτάτε μοι κ. Σκόκε, τὸν παραδίδω εἰς τὰς σελίδας τοῦ κομποῦ καὶ μεθυγραφικοῦ Ἡμερολογίου σας καὶ δι' αὐτοῦ εἰς τὴν αἰωνιότητα. Εἶνε ἀπλούστατα ὑποδηματοποιὸς καὶ ἐν ταύτῳ ἱεροψάλτης· καὶ δὲν ἔχει μὲν ἐξ ἐπαγγέλματος ἐπιδοθῆ εἰς τὸ δεύτερον, οὐδ' ἐδιδάχθη συστηματικῶς παρά τινος, ὅπωςδῆποτε ὁμως λαβὼν ποιάν τινα εἶδησιν τῆς ἐκκλησιαστικῆς μουσικῆς καὶ μορφώσας πρακτικὴν περὶ αὐτῆς ιδέαν ἀφιερῶθη ἀποκλειστικῶς εἰς τὰ . . . νεκρώσιμα καὶ τὰς κηδεΐας, ἐννοῶν νὰ μὴ ἀφίνη ἀκαταδίωκτον, οὐδένα νεκρόν, παρὰ τὸν ὅποτον θὰ τὸν ἀκούσετε νὰ κράζη, ὡς οἱ κόρακες περὶ τὸ πτώμα. Δὲν εἶνε παράδοξον βέβαια, καθὼς ὑπάρχουσιν ἄνθρωποι ἐρωτομανεῖς, ἄλλοι δαιμονομανεῖς, ἄλλοι . . . σταφιδομανεῖς— ἄς μὲ συγχωρήσουν μερικοὶ συμπολιταὶ μου— νὰ ὑπάρχωσι καὶ ἄνθρωποι νεκρωσιμομανεῖς! Ὁ Θεογέλαστος ἀνήκει εἰς τὴν τάξιν τῶν τελευταίων τούτων· καὶ ἐνῶ οἱ ἱατροὶ μετὰ τῶν φαρμακοποιῶν εὐχονται νὰ ἀσθενῶσιν οἱ ἄνθρωποι ἀλλὰ νὰ μὴ ἀποθνήσκωσιν, οἱ δικηγόροι νὰ ἀλληλοσφάζωνται, οἱ δικαστικοὶ κλητῆρες νὰ μὴ ἐξοφλῶσι τὰ χρέη των, ὁ ἀναθεματισμένος Θεογέλαστος εὐχεται μετὰ τῶν ἱερέων, νὰ τοὺς βλέπη τὸ ταχύτερον μακρεῖς, φαρδεῖς, εἰς τὴν ὁδὸν τῆς ἀναπαύσεως. Καὶ ὁμως κατὰ βάθος δὲν εἶνε κακεντρεχῆς· ἐργάζεται ἀπὸ πρῶτας μέχρις ἐσπέρας χωρὶς νὰ ἐνοχλῆ κανένα, φημίζεται μάλιστα καὶ ὡς τεχνίτης εὐσυνειδήτος καὶ τίποτε, ἀπολύτως τίποτε

δὲν τὸν ἀπασχολεῖ ἐκτὸς τοῦ . . . θανάτου. Παράδοξον τῇ ἀληθείᾳ! ὁ θάνατος τοῦ ὁποίου ἡ ἀμείλικτος καὶ ἀκατάσχετος πνοὴ ἔσχε τὴν δύναμιν, ἀπὸ τῆς Δημιουργίας μέχρι σήμερον, νὰ καρφώνη καὶ ἐξακολουθεῖ νὰ καρφώνη τόσον κόσμον εἰς τὰς τέσσαρας, ἐνὸς φερέτρου, σανίδας, τὸν Θεογέλαστον ἀπ' ἐναντίας τὸν ξεκαρφώνει ἀπὸ τὸ σκαμνὶ τοῦ ἐργαστηρίου του καὶ οὕτω τὸν ἀφίνει νὰ τρέχη ξεκάρφωτος, ὡς λαγωνικόν, εἰς τὴν ὄσμην τοῦ λιβάνου. Φαίνεται ὅτι μόνον αὐτὸς κέκτηται ἐν ἑαυτῷ τὸ μυστήριον νὰ στρέφῃ πρὸς τὸν θάνατον τὰ νῶτα καὶ ὑπὸ τὴν πνοὴν αὐτοῦ τοῦ ἰδίου νὰ τρέχη ἀδιάκοπα εἰς συνάντησιν κανενὸς μακαρίτου. Εἶνε ὁ αὐτόκλητος ἱεροψάλτης ὄλων τῶν κηδειῶν, ὁ συστηματικὸς ἀκόλουθος παντὸς μακαρίτου οἰουδήποτε βαθμοῦ, ἀπὸ κατωτάτου μέχρι ἀνωτάτου καὶ πάσης ιδιότητος καὶ δικαιοδοσίας. Εἶνε τόσον στενωῶς, ὁ ἀθεόφοβος, συνδεδεμένος μὲ τὸν θάνατον καὶ τόσον κατέγιεν εἰς τὴν νεκρώσιμον ἀκολουθίαν, ὥστε κατέστη πλέον εἰδικότης εἰς τὸν κλάδον τοῦτον τῆς ἐκκλησιαστικῆς μουσικῆς. Ἄλλ' ἡ φιλία του μετὰ τῶν νεκρῶν τὸν καθιστᾷ ὁμολογουμένως ἀπαίσιον ὅταν ἤμην ἀκόμη παιδίον ὁ Θεογέλαστος ὑπῆρξεν ὁ μεγαλύτερος φόβος μου. Καὶ ὑπὸ τὰς ἐντυπώσεις τῆς μικρᾶς μου ἡλικίας διατελῶν ἀκόμη καὶ σήμερον, νομίζω — καὶ ὁ Θεὸς ἄς με συγχωρήσῃ διὰ τὴν ἀμαρτίαν — ὅταν συναντῶ τὸν Θεογέλαστον ὅτι συναντῶ . . . βρυκόλακα καὶ μοῦ φαίνεται, διότι εἶμαι προκατειλημμένος ἐναντίον του, ὅτι βαρεῖα ὄσμὴ λιβάνου μοῦ προσβάλλει τὴν ῥίνα.

Ὅταν ἐξυπνήσῃ τὴν πρωΐαν καὶ πρὶν ἢ μεταβῆ ἀκόμη εἰς τὴν ἐργασίαν του θὰ ἐπισκεφθῇ πρὸ παντὸς τὰ ληξιαρχικὰ βιβλίων θανάτων ὅταν ἐργάζεται, μουρμουρίζει καὶ αὐτὸς ὅπως ἄλλοι συντεχνεῖται του, ὄχι βέβαια τὸν Στραβο - Γεώργην τοῦ γέρω - Νικόλα, ἢ τὴν μονωδίαν τοῦ συνωνύμου του Μπάρμπα Γιώργην, ἀλλ' ἀπλούστατα κανέν . . . νεκρώσιμον ὅταν περιπατῇ φαίνεται ἀνιχνεύων, ὡς λαγωνικόν, καὶ ἀνοιγοκλείει ἀδιάκοπως τοὺς μυκτῆράς του, μήπως ὀσφρανθῇ που λίβανον ἵνα σπεύσῃ πρῶτος αὐτός, διότι πάντοτε καὶ ὅταν τρώγῃ, καὶ ὅταν κοιμᾶται, καὶ ὅταν ἐξυπνᾷ, καὶ ὅταν περιπατῇ, καὶ ὅταν ἐργάζεται, πάντοτε κηδεῖας ὀνειρεύεται. Συνέβη μίαν ἡμέραν πτωχὴ τις γραῖα γείτων του, ἐν πλήρει μεσημβρίᾳ νὰ θυμι-

ἀση, τὰς ἀγίας εἰκόνας τῆς ἀγνοῦσα ἢ ταλαίπωρος ὅτι ἡ ὁσμή τοῦ λιβάνου ἦτο δυνατόν νὰ φθάσῃ μέχρι τοῦ ἐργαστηρίου του καὶ νὰ προσβάλῃ τὴν ὑπερευαίσθητον ῥινά του. Δὲν χάνει καιρὸν ὁ Θεογέλαστος, σπεύδει ὁσφραϊνόμενος πρὸς ἀνακάλυψιν τοῦ τόπου τοῦ. . . ἐγκλήματος καὶ καρφώνεται ἀκίνητος εἰς τὴν ἐξώθυραν, περιμένων, καθὼς ἔλεγε βραδύτερον, τοὺς παπάδες καὶ τὰ ἐξαπτέρυγα. Ἄλλοτε πάλιν, μερικοὶ ἱερόσυλοι, ὡς τοὺς ἀπεκάλει ὁ ἴδιος, ἰστάμενοι ἔξωθι τοῦ ἐργαστηρίου καὶ θελήσαντες νὰ ἀστειευθῶσι μαζὺ του, ἤρχισαν νὰ σταυροκοπῶνται, ὡσεὶ διήρχετο κηδεῖα, ἀναγκάσαντες αὐτὸν τοιούτοτρόπως νὰ πετάξῃ αὐθωρεὶ τὰ ὑποδήματα τοῦ ζῶντος, τὰ ὁποῖα κατεσκεύαζε, καὶ νὰ τρέξῃ εἰς συνάντησιν τοῦ ὑποτιθεμένου νεκροῦ. Συνέβη ἄλλοτε νὰ μετρᾷ τὸν τεράστιον πόδα κάποιου συμπολίτου μας, ὅτε αἴφνης μία κηδεῖα διακόπτει τὸν ῥοῦν τοῦ. . . μετρήματος καὶ ὁ Θεογέλαστος δαιμονισθεὶς διὰ τὸ ἀπροσδόκητον ἀρχίζει ὠρυόμενος ἀπὸ τῆς θύρας τοῦ ἐργαστηρίου του :

— Ἄμωμοι ἐν ὁδοῖ ἀ-αλ-λη-λού ου ἴ α.

Καὶ μήπως ἔχει φωνὴν ἀνθρωπίνην ὁ ἀναθεματισμένος ! Ἐὰ ἐπροτίμων, μὰ τὴν ἀλήθειαν, νὰ καταδικασθῶ ν ἀκούω ἐπὶ μίαν ἡμέραν τὴν συναυλίαν ὀλοκλήρου ὀμίλου ὄνων. . . ἐρασιτεχνῶν ἢ μίαν, ἔστω, μόνην ὥραν τοὺς ὀρυγμοὺς τοῦ Θεογελάστου. Καὶ τόσον ἀπεχθάνομαι νὰ ἀκούω τὴν ἔρρινον καὶ διαπεραστικὴν φωνὴν του, ὥστε καὶ ὅταν ἀποθάνω ἐξορκίζω τοὺς κληρονόμους μου, εἰς αὐτά μου τὰ κόκκαλα, νὰ κατορθώσωσιν ὥστε νὰ λείψῃ ἀπὸ τὴν κηδεῖαν μου ὁ Θεογέλαστος, ἂν ὁ θάνατος δὲν μᾶς ἀπαλλάξῃ αὐτοῦ ἕως τότε, διότι φοβοῦμαι ἀληθῶς μήπως καὶ ἐντὸς ἀκόμῃ τοῦ φερέτρου μου, ταραξῇ ὁ ἀθεόφοδος, μὲ τοὺς ἀγρίους ὀρυγμοὺς του, τὸν αἰώνιον ὕπνον μου !

Ἐν Πάτρεις κατὰ Σεπτέμβριον 1892.

ΓΕΩΡ. Μ. ΓΕΩΡΓΟΠΟΥΛΟΣ

